

САДРЖАЈ

1. УВОД	9
2. НАСТАНАК САВРЕМЕНИХ ИНФОРМАЦИОНИХ СИСТЕМА И ГЕНЕЗА ПОЈМА ИНФОРМАЦИОНО ДРУШТВО	15
2.1. Информациона револуција и настанак савремених информационих система	15
2.2. Појмовно одређење и карактеристике сајбер простора	18
2.2.1. Порекло и дефиниција сајбер простора	18
2.2.2. Настанак, развој и архитектура интернета	22
2.2.3. Техничко-технолошки узроци несигурности сајбер простора	28
2.3. Генеza појма и карактеристике информационог друштва	31
2.3.1. Моћ, власт и сајбер простор	35
2.3.2. Рањивост компјутеризованог друштва	42
3. ПРОБЛЕМ БЕЗБЕДНОСТИ САЈБЕР ПРОСТОРА	45
3.1. Рањивост информационих система као претња информационом друштву	45
3.1.1. Промовисање проблема критичних инфраструктура у питање националне безбедности	46
3.1.2. Критична информациона инфраструктура	47
3.2. Безбедносне претње информационим системима	51
3.2.1. Генеza појма <i>сајбер безбедности</i>	54
3.2.2. Елементи процене ризика	59
3.2.3. Појам претње и напада	62
3.2.4. Различити приступи у класификацији претњи информационим системима	66
3.2.5. Класификација претњи информационим системима	67
4. БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕТЊЕ У САЈБЕР ПРОСТОРУ	69
4.1. Појам безбедносне претње у сајбер простору	69
4.2. Анализа обухватности парадигме <i>сајбер безбедности</i> у истраживању феномена безбедносних претњи у сајбер простору	69
4.3. Класификација безбедносних претњи у сајбер простору	71
4.4. Врсте претњи	72
4.4.1. Сајбер напади техничког типа	73
4.4.1.1. <i>Напади помоћу малициозних кодова</i>	74

4.4.1.2. Напади усмерени на оцтрукцију услуга (DoS и DDoS).....	85
4.4.2. Сајбер напади уз коришћење обмане.....	87
4.4.2.1. Социјални инжењеринг (Social engineering).....	87
4.4.2.2. Фишинг (Phishing).....	89
4.4.2.3. Планирање и извршење напада.....	94
4.4.3. Злоупотреба сајбер простора као средства масовне комуникације.....	95
4.4.3.1. Злоупотреба сајбер простора за информационо равовање.....	96
4.4.3.1.1. Војни аспекти.....	97
4.4.3.1.2. Економски, културни и политички аспекти.....	100
4.4.3.2. Злоупотреба сајбер простора за подршку тероризму.....	102
4.4.3.2.1. Употреба интернет за терористичку пропаганду и психолошки рат.....	104
4.4.3.2.2. Мобилисање и обука потенцијалних терориста преко интернет.....	109
4.4.3.2.3. Финансирање терористичких организација и међусобна комуникација.....	111
4.4.3.2.4. Обавештајна активност терориста.....	114
4.5. Субјекти претњи у сајбер простору.....	116
4.5.1. Хакери, крекери и хактивисти.....	120
4.5.2. Инсајдери.....	125
4.5.3. Криминалци.....	130
4.5.4. Националне армије.....	137
5. ПРЕТЊА САЈБЕР ТЕРОРИЗМА.....	145
5.1. Различити теоријски приступи у истраживању феномена сајбер тероризма.....	146
5.2. Појмовно одређење сајбер тероризма.....	149
5.3. Мотивациони фактори.....	156
5.4. Организациона структура и техничко-технолошка оспособљеност терориста.....	159
5.5. Циљеви напада.....	162
5.6. Процена остваривости претње сајбер тероризма.....	163
6. СУПРОТСТАВЉАЊЕ ЗЛОУПОТРЕБАМА И ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ.....	165
6.1. Заштита информационах система.....	166
6.2. Међународна сарадња у супротстављању претњама у сајбер простору.....	167
6.2.1. Правни оквир међународне сарадње.....	168

6.2.2. Иницијативе за заштиту критичне информационе инфраструктуре	171
6.2.3. Преглед предузетих активности на пољу супротстављања претњама у сајбер простору	177
6.3. Супротстављање терористичкој злоупотреби сајбер простора ...	180
6.4. Место и улога Србије у супротстављању безбедносним претњама у сајбер простору	182
7. ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА	187
8. ЛИТЕРАТУРА	195
НАПОМЕНА АУТОРА	208
БЕЛЕШКА О АУТОРУ	209